

SVEDOK KAŽE DA JE PRALJAK NASTOJAO DA KONTROLIŠE VOJNIKE

Author: [Goran Jungvirth](#)

Pred sudom je rečeno da je osumnjičeni vojnicima govorio o pravilima rata.

Na suđenju bivšem hrvatskom generalu Slobodanu Praljku, jedan svedok je pred Haškim tribunalom ove sedmice rekao da je okrivljeni za vreme trajanja sukoba u Bosni i Hercegovini nastojao da zavede disciplinu među svojim vojnicima.

Penzionisani general Armije Bosne i Hercegovine (ABiH) i bivši komandant jedinice „Ludvig Pavlović“ Hrvatskog vijeća obrane (HVO), Dragan Čurčić, izjavio je pred Tribunalom da je Praljak bio uzoran zapovednik.

Praljku se sudi zajedno sa još petoricom visokih zvaničnika bosanskih Hrvata: Jadrankom Prlićem, Brunom Stojićem, Milivojem Petkovićem, Valentinom Čorićem i Berislavom Pušićem.

Njima šestorici se pripisuje odgovornost za proterivanje, silovanje, mučenje i ubistva Bošnjaka (bosanskih Muslimana) i ostalih ne-Hrvata, odnosno za zločine koji su od kraja 1991. do početka 1994. počinjeni u sklopu navodnog plana da se pojedini delovi Bosne etnički očiste kako bi kasnije bili pripojeni takozvanoj Velikoj Hrvatskoj.

U optužnici se tvrdi da je Praljak tokom sukoba služio kao veza Zagreba sa HVO-om i vladom i oružanim snagama samoproklamovane države bosanskih Hrvata pod nazivom Herceg-Bosna, tako što je prenosio instrukcije tadašnjeg hrvatskog predsednika Franje Tuđmana i ostalih zvaničnika.

Navodi se i da je Praljak tokom rata imao kontrolu nad oružanim snagama pomenute paradržavne tvorevine, te da je bio odgovoran za logistiku, organizaciju, planiranje, obučavanje i raspoređivanje, kao i za strateška i borbena naređenja.

Branilac Nika Pinter je Čurčića – prisećajući se njegovog ranijeg svedočenja o tome kako je na početku rata Jugoslovenska Narodna Armija (JNA) zauzela kasarnu u Čapljini – pitao da li je Praljak stavio do znanja šta očekuje kada je u pitanju ponašanje njegovih vojnika prema zarobljenicima i neprijatelju.

„Rekli ste da su Vaši vojnici išamarali jednog zatočenog pripadnika JNA. I da je general urlao zbog toga, a da ste Vi i Bozan (takođe komandant HVO-a) rekli kako niko ne sme nikoga da takne. Najpre ću vas pitati: ko je general koga ste imali na umu?“, upitao je Pinter.

„Mislio sam na generala Praljka, odgovorio je Čurčić.

Okrivljeni je kazao kako u Bosni tokom rata nije bilo nikakvih redovnih jedinica hrvatske vojske, te da njegova uloga u HVO-u ne dokazuje nikakvu povezanost, pošto se radilo o „dobrovoljnoj“ službi.

Svedok je rekao i da su komandanti, uključujući i njega samog, nastojali da neprofesionalnim jedinicama

vlastitim primerom pokažu kako vojnik treba da se ponaša.

Pinter je od Čurčića zatražio da opiše sukob između hrvatskih i bošnjačkih boraca koji se 25. januara 1993. odigrao u Busovači – gde se dogodila bitka u kojoj poginuo i njegov mlađi brat.

Svedok se prisetio kako je on lično zarobljenicima davao cigarete, te rekao da „niko ne sme nikoga da takne i da ranjenici, ukoliko ih ima, budu odvedeni u bolnicu“.

Svedok je rekao da se Praljak u mnogo navrata posebno potrudio da podigne moral svojih vojnika, čak i tako što im je govorio odlomke iz dela ruskog klasika Lava Tolstoja.

„Gledali bismo jedni u druge i prasnuli bismo u smeh“, prisetio se Čurčić.

Praljak je iskoristio priliku da i sam svedoku postavi neka pitanja.

„Jesmo li mi, gospodine generale, tokom rata redovno razgovarali i pokazivali put tim momcima (vojnicima) i svima ostalima koji su dolazili na sastanke? Jesam li ja to i lično činio – govorio o tome kako treba, a kako ne treba voditi rat?“, kazao je on.

„Jeste, zbilja ste ih usmeravali. Po zvaničnoj, kao i po ličnoj osnovi“, odgovorio je Čurčić.

Međutim, tokom unakrsnog ispitivanja, tužilaštvo je ukazalo na to da je potkraj juna i početkom jula 1993. Čurčićevoj bivšoj jedinici komanda uputila naređenje da uhapsi sve vojno sposobne Bošnjake iz Čapljine.

„Sudelovao sam u tim hapšenjima. Ne bežim od toga“, kazao je svedok, poričući da je bio upoznat sa zastrašivanjem i hapšenjem Bošnjakinja.

Čurčić je rekao da se seća samo jednog slučaja da je bošnjački pripadnik njegove jedinice došao kod njega i zatražio da mu pomogne da zaštiti svoju majku.

No, tužilaštvo je navelo da Čurčićev kasniji zahtev čapljinskoj policiji da vojnikovu majku poštedi mučenja i hapšenja potvrđuje da je on bio upoznat sa time da se žene odvođe iz svojih kuća.

„Vi to tvrdite kao da ste bili tamo. Ja sam bio tamo i nisam znao da se to događa“, odgovorio je svedok.

Nakon daljeg ispitivanja, Čurčić je potvrdio da su bosanske žene odvođene, ali je nastavio da tvrdi kako tome nije lično prisustvovao.

Suđenje će biti nastavljeno 26. oktobra.

Goran Jungvirth je obučeni izveštač IWPR-a iz Zagreba.

Location: Croatia
Bosnia and
Herzegovina

Topic: Courtside

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/svedok-ka%C5%BEE-da-je-praljak-nastojao-da-kontroli%C5%A1e-vojnike>